

Comissió eixecutiva de la restauració del Monastir del Puig

DIRIGIRSE AL SR. PRESIDENT DE LA COMISSIÓ
PLASSA DEL POETA LIERN, 6, PRAL.
VALENCIA

SENYOR:

No deu ignorar ningú un bon valencià, que sobre 'ls turons del poble del Puig i al voltant d'ells, se desenrollà una història gloriosa de felix recordació pera nosaltres, pues se preparà la conquesta de Valencia i, ab ella, la constitució social i política de nòstre poble.

En Jaume I el Conqueridor, ab les invictes hòsts catalanes i aragoneses, després d'arrancar de mans dels alarbs a Mallòrca i la part Nòrt de nòstra regiò, sentà ses reials en l'esmentat poble, vencé a les gentades del rei Zeyán, i en 9 d'octubre de 1238, la Senyera real coroná les almenes del Temple, entre 'ls clams dels vençuts i els vítols i aclamacions de les heròiques mesnades del gran Conqueridor.

La Verge del Puig, descubèrta per San Pere Nolasco, fon proclamada per l'invicte rei Patrona de ses conquestes, i per tant de Valencia i de Murcia, que s'uniren al gloriós floró del rei fòrt i lleal.

Se va fundar en lo Puig un Monastir pera honrar a la Verge Maria, i reposaren en éll les cèndres, qu'encara 's guarden, d'En Bernat Guillén d'Entença, òncle del rei i Majordòm d'Aragó; d'En Robèrt i Na Margarida de Lluria, fills del célebre almirant Roger de Lluria; de Fray Joan Gilabèrt Jofré, fundador del Sant Hospital de Valencia i del primer Manicòmi del món, i de innumerables varóns i religiosos ilustres que honraren a la ciència, a la pietat i a la Patria.

En aquells sagrats espais se varen rebre les ofrenes i visites dels reis En Alfons el Savi de Castella y sa espòsa Na Violant, de Jaume II i Alfons V; se organicaren pel Virrey de Valencia, el Patriarca Ribera, famoses rogatives pel triomf de la Invencible; caigué son castell, prés pel rei Pere el Crudél, i la pietat, el art i el patriotisme reedificaren en lo segle XVI el famós Monastir que subsistix, recòrt admirable de tanta glòria i de tanta grandesa.

Les visicituts dels temps, i particularment l'abandono nòstre, han segut causa de qu'este monument se tròve amenaçat de ruina, convertit hui en còva de pòbres, magacent de sebes,

trinquet de giquets i fins en depòsit de fem; i l'ermita de San Jòrdi, que commemora la gran batalla contra 'ls mòros, convertida en estable i arrancats los seus sillars pera aprofitaments de gent no massa escrupolosa.

¡Vergonya i baldó pera 'l pòble valenciá, que ha olvidat, ab ses glòries i ab ses més grans tradicions, el significat i alcans de sa pròpia personalitat!

La iniciativa d' un distinguidíssim periodiste y bon valenciá ha desvetllat el desitj, unánim ya en tota la regió, de restaurar eixa primera gloriosa fita de nòstra reconquèsta, mon de preuats recòrts, muséu d' una época redemptora a la que deu Valencia ses Furs, ses llibertats, sa constitució fonamentalment democrática, sos grémits, sa noblesa, ses arts, ses industries, ses monuments i el período més floreixent de la seua prosperitat i de la seua vida.

El moviment iniciat, essencial i totalment valencianiste, deu ser tan gran com la idea patriòtica que 'l informa. Es òbra de tots els valenciáns, desde els que viuen en les proximitats del *Ebro*, fins als que trevalen els camps que 'l Segura rega; desde 'ls que ocupen les falde dels monts de Aragó, fins als que fan fecondes les marjals i llacs que s' estenen junt a la mar llatina.

Estimant qu' eixe municipi i l' Ajuntament que 'l presidix i administra s' han d' unir al proyècte d' un aplec al Puig en lo día i hõra del pròxim mes que 'ls donarem a coneixer, supliquem a vosté done conte en sessió pública de la present invitació, fent present que 'l vòt que 's sollicita pòden prestarlo en totes o en cualsevòl de les següents formes:

1.ª Adhesió al proyècte i al aplec, per comunicació u ofici escrit o telegráfic de la Corporació municipal, dirigida al President de la Comissió eixecutiva, segóns el membret.

2.ª Designació d' un representant o comissió que acudixca al aplec.

3.ª Designació d' una persona de Valencia o dels pòbles que acudixquen al acte, pera que represente a eixe municipi, si no vinguera comissió pròpia.

4.ª Recaudació d' un donatiu o quantitat pera tots los gastos que origine la desitjada restauració del monument; quals cantitats deuran ser enviades per conducte de la terna presentada o directament al senyor tressorer, En Leopold Trenor, habitant en lo carrer del Governador Vell, núm. 18.

En l'acte del aplec, se farán públics els mitjos que la Comissió eixecutiva tindrà estudiats pera conseguir el fi que se desitja de la restauració del monument.

¡Trevallem per nòstres més sagrats interesos! ¡Despertém com pòble fòrt, que sent ansies de millora i de progrés! ¡Vixca 'l Reine Valenciá!...

Valencia d' En Jaume, 23 de maig de 1915.

D. Joan Pérez Lucia, D. Francesc Cantó, D. Josep Martínez Aloy, D. Lluís Cebrián Mesquita, don Francesc Martínez Martínez, D. Leopold Trenor Palavicino, D. Santiago Cebrián Ibor, D. Francesc Casares Vayo, D. Teodoro Llorente Falcó, D. Miquel Martí Esteve, D. Josep Sanchis Civera, don Josep Rodrigo Pertegás, Sr. Marqués de Colomina, D. Lluís Tramoyeras Blasco, D. Josep Ferrás y Pendas, Sr. Baró d' Alcahalí, D. Faustí Barberá, D. Antoni Guillén Rodríguez de Cepeda, D. Francesc Vives Liern, D. Vicent Vives Liern y D. Carlos Testor, **per la Comissió eixecutiva.**

D. Josep Clemente Lamuela, D. Josep M.ª Jiménez Fayos, D. Josep M.ª Esteve Victoria, D. Josep Navarro Cabanes, D. Lluís Cebrián Ibor, D. Jaume Peremarch Casant, D. Francesc Aguirre Sirera, D. Josep Feo Cremades, D. Francesc Montalt Martí, D. Josep Sansano Mandut, D. Fernando Gascón Sirera, D. Josep M.ª Bayarri, D. Mariano Ferrandis Agulló, D. Francesc Ramil, D. Santiago Solá, D. Josep Zaragoza Andréu, D. Josep Zapater Esteve, D. Severino Guastavino Robba, D. Manuel Cuitavi Rosell, D. Francesc Caballero y D. Pascual Asius, **per la Comissió de Propaganda.**

Senyor Alcalde de Villafamés

